

Onoarea

Nu mă sperie moartea
Nu mă sperie chinul
Mă tem doar de oprobriu
Și asta îmi dă putere.

Luptând pe drumul onoarei
Aș alege calea morții
Decât victorie prin mișelie;
Veșnica faimă și nu renume de
moment.

Mizerabilii nu capătă glorie.
Nelucrând nedreptatea
Nu înseamnă că ești drept,
Ci acela e care poate și nu face
nedreptatea.

Onoarea este calea,
Onoarea este sensul,
Onoarea este forța,
Onoarea e încercarea.

Nedreptatea te înjosește,
Arată prețul tău.
Severa încercare –
E calea spre onoare.

SCIT

SPADA

Forumul Creștin Noua Dreapta
www.nouadreapta.org
Nr. 5, martie, an 2008

BASARABIA
chisinau@nouadreapta.org
spada@mail.md

Despre Unire

Anual, aniversarea Unirii Basarabiei la România este utilizată și exploatată cu îndemânare de hoitarii politici, astfel avem posibilitatea să asistăm la cele mai dezagătoare spectacole, unul mai impresionant decât altul.

„Pârjoala unionistă” e poftită de mulți, chiar și de cei care deja nu mai au acces, din diverse motive, la ea.

În ce constau acțiunile și manifestările unioniste, conform viziunilor actorilor de pe scena politică a societății basarabene? Se convoacă „mari adunări naționale”, sunt utilizate lozinci războinice, se aud strigăte pline de entuziasm, se fac declarații și apeluri. Apoi toată lumea pleacă pe la case și se pune în așteptarea Unirii! Așa se întâmplă deja de 17 ani, fără efect real, deși este frumos și interesant.

În ce constă Unirea și care sunt dimensiunile ei? Dorim Unire de teritorii, fără români, sau Unirea românilor, fără teritorii? Cine va câștiga de pe urma Unirei, afaceriștii sau poporul „simplu”, elita sau masele?

De cele mai dese ori mesajul unionist este adresat direct și doar masele, lăsându-se să se întrezărească efectele actului Unirii asupra segmentului social majoritar, însă defavorizat. Cei care utilizează asemenea mesaj fac parte din elita opozantă care, până la urmă, tot elită rămâne.

Este necesar de menționat că elitele basarabene ar accepta modificarea statutului politico-juridic al R. Moldova, cu condiția că nu le vor fi lezate afacerile lor, curate sau murdare. Din acest punct de vedere, logică ar fi găsirea unei soluții care ar satisface interesele elitelor din R. Moldova și a celor din România. Starea de conflict dintre crema social-politică și economică a celor două țări române, manifestată în ultimul timp, este provocată de lipsa consensului, efectul principal al acestei stări fiind tergiversarea Unirii.

Deși nu suntem parte a elitelor social-politice și economice, îndrăznim să venim cu o sugestie. De exemplu, unul dintre cele mai puternice clanuri basarabene, clanul W., care controlează aproape integral industria zahărului, și nu doar din R. Moldova, ar deveni mult mai dispus pentru cedări de ordin politic dacă ar obține monopolul și asupra industriei și pieții zahărului din România. În acest caz, depinde în ce măsură elitele din România vor fi capabile să cedeze o parte din „pârjoală” elitei basarabene, iar ultima, obținând indigenatul (deoarece are un procent mare de element alogen), va putea, fără păneri de rău, să accepte Unirea politică a „arealelor de vânătoare”.

Este o metodă ce poate fi utilizată și pentru „îmblânzirea” celorlalte clanuri basarabene care fac jocul antiunionist.

Recunoaștem că e foarte ușor să dai și să împarți zahărul care nu-ți aparține, deaceia nu vom insista anume asupra acestui caz. Ideea pe care am vrut s-o reflectăm prin acest exemplu se rezumă la următoarele: pentru Unirea politică a celor două maluri ale Prutului este necesar ca elitele să recurgă la cedări reciproce, la mari cedări.

Iar noi, masele populare, trebuie să lucrăm în continuare pentru Unire, chiar dacă munca noastră nu va fi sesizată și aplaudată. Principalul e să mișcăm carul din loc. Măcar cu un centimetru.

SERGIU ANTONESCU

27 Martie – ziua Idealului, ziua revenirii Basarabiei la vatra strămoșească.

„Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadale singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mamă-sa România. [...] Trăiască unirea Basarabiei cu România deapurerea și totdeauna!”

Cu aceste cuvinte începea și se încheia memorabila Declarație de Unire din 27 martie 1918, care rezuma dealtfel, într-o pagină obișnuită un ideal neobișnuit: cel al mult încercatei Basarabii de a reveni în vechile granițe ale statului român, revenire autenticată de autoritatea supremă a Basarabiei interbelice – Sfatul Țării.

Organul Suprem Ținutal își începe lucrările la 21 noiembrie 1917 într-o atmosferă solemnă, avându-l ca președinte pe I. Inuleț și semnifica rezultatul avântului de renaștere națională și politică a populației dintre Prut și Nistru. Constituindu-se pe principii democratice și având ca scop primordial materializarea dreptului național al românilor basarabeni la autodeterminare, Sfatul Țării a devenit din momentul recunoașterii sale ținta acuzațiilor și depreciilor absolute, venite din partea „exponenților școlii istorice sovietice” (Gh. Cojocaru), cărora li se cam încurcase „politica” și vedeau în acest „parlament basarabean” nu altceva decât un „organ burghezo-naționalist antipopular”.

Misiunea sa istorică și-o îndeplinește anume în primăvara lui 1918 când, prin eforturile deputaților basarabeni și cu susținerea nemijlocită a Guvernului român, se reușește unificarea teritoriului pruto-nistrean cu patria mamă. Promulgat prin decretul regal din 9 aprilie 1918, actul Unirii a exprimat tendința de aproape un secol a românilor din stânga Prutului de a reveni la „vatra strămoșească” (Gh. Cojocaru), fiind în fond primul mare pas întru făurirea unității naționale românești depline.

Desprinsă din ghiarele odiosului imperiu rus, în condițiile în care insericuitatea, războiul și revoluția precedau luptele de emancipare națională, mult pătimita jumătate estică a Moldovei lui Ștefan cel

Comunism și creștinism

Cunoscând acum ce este comunismul - asemenea unei hidre care pătrunde cu tentaculele ei până în cele mai intime resorturi ale Statului - putem să trecem la problemele apărării naționale. Ce putem face pentru a nu ne lăsa devorati de acest monstru invizibil? Primul principiu și cel mai

Mare reușește prin acțiunile din anii 1917-1918 să capete încetul cu încetul autonomie și drept de hotărâre a sorții sale, ca în final, la 27 martie 1918, să definitiveze procesul de reînviere a adevărului istoric – Unirea. Înfăptuită cu concursul unei favorabile situații epolitico-strategice pe plan european, unificarea teritoriului din stânga Prutului cu Țara mamă a constituit un act de o enormă importanță pentru soarta ulterioară a națiunii române. Riscând să fie înghițită de Imperiul rus sau de Ucraina naționalistă, Basarabia a izbutit prin munca aleșilor ținutali să iasă din acea situație periculoasă, de deznaționalizare, de comă culturală și de decădere economică, evitând un dezastru românismului din provincia înstrăinată de un secol. Conștientizând pericolul bolșevismului abia instaurat, forțele patriotice din Basarabia au militat activ în sensul eliberării naționale și unificării ei (inițial condiționate, apoi renunțând la acestea, prin ratificarea actului Unirii), înfăptuind la 1918 un act de mare curaj, reușind prin câteva etape de emancipare să obțină autonomia ținutului românesc ca apoi, profitând de acest fapt și de împrejurările favorabile ce se creaseră, să făptuiască Unirea celor două maluri ale Prutului – visul și idealul a multor generații a românilor asupriți.

Ziua de 27 Martie pentru noi, românii basarabeni, trebuie să fie zi de mare cinste, zi de triumf diplomației și politicii românești, zi în care adevărul istoriei noastre naționale a biruit. Din miile de patimi suportate de ființa basarabă pe tot parcursul ocupației imperialiste ruse, trebuie să se înalțe și să dăinuiască învingerea acestor vremuri prin spiritul nostru oțelit, prin idealul nostru ca neam, materializat la 27 Martie. Exemplul generației de la 1918 trebuie preluat cu seriozitate, deși azi avem alte condiții, dar avem de împlinit aceeași misiune și dacă s-a reușit atunci, cu 90 de ani în urmă, în fumul războiului și în mirosul prafului de pușcă, vom reuși și acum, pe căi pașnice și în cea mai mare armonie. Pentru acest lucru trebuie să ne unim forțele sub un drapel unic, sub o cruce salvatoare întru întregirea neamului nostru românesc. *Așa să ne ajute Dumnezeu!*

VITALIE COJUȘNEANU

important ce trebuie să-l respectăm în lupta contra imperialismului comunist este să ne cunoaștem mai întâi propria noastră identitate: cine suntem, ce reprezentăm, care e steagul pe care-l servim? Ca să te aperi, trebuie să știi mai întâi ce aperi: ce poziție, ce front, ce idee, ce tranșee politică și spirituală.

Aș vrea să insist asupra acestei chestiuni, pentru că numai de aici, din această incintă, din

această fortăreață a propriilor noastre convingeri, ne putem făuri un sistem eficace de apărare contra primejdiei comuniste. Pentru a ne putea înfrunta cu succes cu acest inamic redutabil, trebuie să delimităm mai întâi lumea noastră de lumea lor, să tragem linia de separație între comunitatea creștina europeană și barbaria comunistă. Comuniștii, în această privință, ne pot servi de maștri. Ei nu numai ca își îngrădesc lumea lor cu obstacole ideologice, dar, pentru ca să nu pătrundă nici o influență dăunătoare în imperiul lor, o îngrădesc și cu obstacole materiale, cu ziduri de ciment și sârmă ghimpată. Dacă nu știm cine suntem și care e lumea pe care noi o încorporăm, riscăm, fără să ne dăm seama, să trecem în tabăra inamicului și chiar să întoarcem armele contra propriei noastre Patrii.

E un fapt bine cunoscut că cel dintâi asalt și cel mai grav pe care trebuie să-l suportăm din partea comunismului internațional este contra concepției noastre de viață, contra sistemului nostru de valori, așa cum el s-a cristalizat în două milenii de civilizație creștină.



Planul conspirației comuniste, așa cum a fost elaborat încă acum 150 de ani și poate chiar mai înainte, prevedea, că prim obiectiv și cel mai important, să zguduie fundamentele societății europene, să corupă principiile care îi inspiră forma ei de viață. Fiecare civilizație are o anumită structură, constituită din anumite credințe. Dacă această structură e alterată, dacă convingerile general acceptate slăbesc, atunci și lumea în care trăim își schimbă înfățișarea. Pe nesimțite se produce o transformare în mentalitatea noastră, o înstrăinare de ceea ce am considerat până atunci

certitudinea vieții noastre, și civilizația căreia aparținem se usucă și moare, ca o plantă smulsă din pământ.

Dacă comunismul reușește să provoace în sânul societății creștine și al culturii europene un proces de autodisoluție, atunci mult mai ușor va putea să subjuge popoarele din această arie. Nu poți să aperi ceea ce nu mai consideri o valoare primordială a existenței. Nu poți să lupți și să mori pentru o idee care nu-ți mai spune nimic, care s-a stins în sufletul tău și nu-ți mai trezește nici o durere și nici un entuziasm.

Rămâne așadar bine stabilit că comunismul atacă mai întâi interiorul nostru, urmărind să ne dezrădăcineze, să ne rupă de trecut, de istoria noastră, de mormintele străbunilor, de faptele lor glorioase, de Biserica care ne-a botezat, de milenii care ne-au plămădit existența. Înainte de a crotopi popoarele și a le subjuuga, comunismul le dezorganizează resorturile lor vitale, pentru a nu mai putea reacționa cu toată vigoarea în fața primejdiei. Paralizia instinctului de conservare al unei civilizații, al unui popor, este în fond o consecință a paraliziei ce a suferit-o în prealabil creierul său. Cea mai mare nenorocire ce se poate abate asupra unui popor nu e să sufere lipsuri, să poarte războaie grele, să fie crotopit, ci să nu mai fie stăpân pe destinul lui. Când a ajuns în acest moment, toate celelalte bunuri nu-i mai folosesc la nimic, pentru că și-a pierdut esențialul, identitatea politica și spirituală, și s-a convertit într-un obiect al istoriei, o simpla masă de manevră, de a cărei soartă decid alte forțe.

Șefii invizibili ai conspirației comuniste și-au dat seama încă de la începutul acțiunii lor distructive că a ataca frontal lumea creștina e contraproductiv, pentru că poate produce o reacție cel puțin egală și atunci întreprinderea lor nu va prospera. Pentru a amăgi popoarele, șefii oculte ai comunismului au imaginat o serie de ideologii intermediare, care să nu le pară oamenilor atât de primejdioase, care să le dezarmeze suspiciunile, dar în același timp să fie suficient de corozive ca să provoace spărturi în frontul creștinătății. Aceste ideologii distructive, toate pornind din aceeași sursă, toate fiind concepute de aceleași creiere satanizate, și-au schimbat eticheta în decursul timpului, numindu-se, mai întâi, pe la începutul secolului trecut, liberalism, apoi modernism, iar astăzi prefera să se camufleze sub numele de progresism.

HORIA SIMA
„CE ESTE COMUNISMUL?”, Editura
"Dacia", Madrid, 1972, (fragmente)

Idealuri

Omul se naște aproape neștiutor. O viață întreagă trăiește. Multe întâlnește. Puține alege. Iar din câte alege înca mai puține ia cu sine după moarte. Și de fapt în lumea asta toate-s trecătoare. Toți conștientizează dar nu toți acceptă. Aceasta e baza traiului unui muritor. Interesant că toți continuăm să căutăm aici ceva... și căutăm, și căutăm, și căutăm, (da căutăm!)... unii găsesc, alții nu. Cred că nu toți caută acolo unde trebuie.

Deci spre ce tindem?

Pentru a găsi ceea ce cauți, întâi trebuie să înțelegi de ce ai nevoie, iar pentru a înțelege de ce ai nevoie trebuie să pășești ceva. Odată cu pășitul omul ia măsuri (pentru a preîntâmpina următorul pășit, pentru a-l savura, pentru a-l repeta sau provoca un altul). Aceste măsuri sunt acțiunile noastre. Toate acțiunile pornesc de la un concept. Concepte înăscute există, însă prin experiență ele sunt înlocuite sau modificate radical.

A păși ceva este eveniment, iar viața omului e plină de evenimente irepetabile. Nu există concept adaptabil tuturor evenimentelor, deci fiecare om are mai multe concepte ce într-o totalitate alcătuiesc un "Ideal".

Principalul criteriu de clasificare a idealurilor este după conceptul de credință și avem: ideal cu concept de credință și ideal fără concept de credință. Apoi apar viziunile feminine și masculine pentru fiecare din cele două tipuri de ideal.

O deosebită importanță o are legătura dintre generații deoarece, pomii tineri cresc din roadele pomilor mai bătrâni. Generațiile anterioare au partea lor de implicare la transmitere. Și astfel din generație în generație ce a fost haos la început, acum e o lume întreagă.

Nu e dificil de priceput expresia "din generație în generație". E vorba despre un neam întreg.

Pentru Adam și Eva a existat doar unul Dumnezeu. S-au înmulțit neamurile și păcatele, au apărut idoli, deci mai multe idealuri.

Dintre neamuri Dumnezeu le-a ales pe cele binecredincioase și le-a făcut roditoare. Neamurile binecredincioase au primit daruri și haruri care până

Mărțișorul-tradiție seculară a culturii românești

Mărțișorul - tradiție pur românească a cărei origine datează încă de pe vremea dacilor reprezintă un simbol al prosperității al dragostei și al viabilității. O serie de descoperiri arheologice ne arată că dacii aveau această tradiție frumoasă de a confecționa mărțișoare și, în prima zi de primăvară, făceau aceste mărțișoare cadou celor

dragi. În acele timpuri mărțișorul reprezenta două pietricele, una de culoare albă și alta de culoare roșie, aceste pietricele erau înșirate pe o ață. Întâlnim această tradiție și la români, la aceștia mărțișorul era compus din două fire de ață (un fir roșu și altul alb), aceste fire erau împletite asemenea structurii ADN-ului. Atât la daci cât și la români firul roșu semnifică dragostea, fertilitatea, iar albul semnifică puritatea sufletească. În popor se

în ziua de azi au fost păstrate cu sfințenie. Acestea sunt tainele adevărului și misiunea poporului.

Lumea se modernizează dar de temut este să întrebi dacă și religia, sau credința, sau păcatele, sau faptele bune, sau mântuirea sufletelor se modernizează.

Idealul românesc e cea mai de preț avuție a noastră. Las-să nu fim moderni dar să avem un neam și un grai de o vechime sacră și profundă - moștenirea pentru care răspundem. E suficient să spun că suntem dintr-un neam de creștini blajini, mărinimoși, cinstiți, simpli, răbdători, calități care multe popoare le-au pierdut de-a lungul timpului. Suntem un neam de mucenici. Să nu supărăm pe Domnul cu poftele ci să mulțumim pentru ceea ce avem, căci tot ce avem e din voia Domnului și e binecuvântat, deci e trainic.

Contribuția noastră la împlinirea idealului înseamnă a face pași spre lumină. De noi depinde răscumpărarea păcatelor neamului, ce le purtăm în sânge. De contribuția noastră depinde evoluția idealului românesc. "Mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși". Odată chemați, să ne continuăm drumul ales de strămoși, drumul păzit cu lacrimi și arme, cu posturi și rugăciuni, cu facerile de bine și minuni.

Dumnezeu ne apără neamul, ne apără țărâmul, ne hrănește și ne adapă, căci numai El cunoaște la care vreme și cât. Totul devine un drum de învățăminte, pe care băcătorindu-l multe vom întîlni, puține vom alege și înca mai puține le vom lua cu noi după moarte.

Eu îmi pun ades o întrebare: până la Ziua de Apoi, cât de aproape vom reuși, noi românii, să ne apropiem de lumina? Vă îndemn spre curățenie trupească și sufletească, nu va întristați cu ziua de azi, bucurați-vă ca ați fost chemați!

"Hoarde de îngeri din neamul românesc"- suna frumos, așa-i?

SORA

spune că cel ce va purta mărțișorul va fi mereu sănătos și va avea noroc. Tot din povestirile bunicilor am aflat că mărțișorul se mai folosea și pentru protecția împotriva diochilor, deasemenea mărțișorului i se atribuiseră și funcția de protecție împotriva diferitor boli.

În diferite regiuni mărțișorul era purtat în diferite moduri. De exemplu, în Transilvania acesta se agăța la porți, la ferestre și chiar în coarnele vitelor etc. În

Dobrogea mărțișorul se purta pâna la venirea berzelor, ca mai apoi să arunce aceste mărțișoare în înaltul cerului. Însă, peste tot, mai întâi de toate mărțișorul se agață în pieptul persoanelor dragi ca semn al dragostei și stimei reciproce.

Pe parcursul secolelor tradiția mărțișorului se transmitea din generație în generație și este bucurator faptul că această tradiție frumoasă se mai păstrează și în zilele noastre, doar că a căpătat unele modificări care constau în faptul că acele două fire mai sunt însoțite de diferite

elemente decorative care redau mărțișorului un exterior mult mai bogat. Acum însă, este de datoria noastră ca aceasta tradiție să nu se piardă în coridoarele vremii ci să fie transmisă cu demnitate mai departe generațiilor ce ne vor urma.

STEVAS

AELDAR



Data înființării formației AELDAR se consideră 20 decembrie 2002. Anume în ziua aceasta a fost compusă prima piesă. Inițial, creația trupei nu era cu nimic deosebită. Pur și simplu trei băieți care abia au luat chitarele în mâini au hotărât să creeze o formație. Trebuie de notat că a cânta cu adevărat atunci putea numai Zubric, care sigur și a devenit solo-chitarist. Sahar, având acasă o chitară-bas a devenit bas-chitaristul formației. Și, în cele din urmă, s-a hotărât ca Scit să fie vocalist și ritm-chitarist. Anume Scit și este principalul inițiator și ideolog a formației AELDAR. Cum deja s-a mai spus ceva mai înainte, nimic ieșit din comun trupa n-a creat. Băieții cântau ceea ce se primea să cânte. Mai târziu ei mândru au început să numească stilul său din acea perioadă rock-metall.

La început niciun fel de aparatură afară de chitare acustice tinerii muzicieni nu au avut. Repetițiile se făceau la Zubric acasă. În timpurile acelea au fost făcute câteva înregistrări oribile, pe tema cărora se poate foarte vesel de râs, dar cu siguranță nu de a le lua în considerație serios.

Cu timpul situația a început să se schimbe. Băieții acumulau măiestrie și experiență. Aproximativ peste un an după crearea formației în trupă au apărut chitare electrice. Din momentul acesta probabil și se începe etapa conștientă a existenței formației AELDAR. În linii generale în formație deja s-a creat imaginea a ceea ce ei vroiau

să cânte – metall. Un metal veridic. Mai multe stiluri au influențat creația trupei - death, trash, core... Pe baza lor s-a creat un stil propriu cu un sunet deosebit.

Cu apariția chitarelor electrice AELDAR a început să facă repetițiile la studioul Life records. Trupa atunci încă nu avea baterist și băieții cântau în trei. În 2004 s-a deschis un nou studiu în clădirea Serviciului meteorologic. La tobe s-a așezat Grin. La acel studiu a fost înregistrat și un demo de o calitate satisfăcătoare, care, însă, s-a pierdut fără urme.

În primăvara 2005 din formație pleacă Zubric și în urma unei perioade de căutari formației se alătură un nou chitarist – Zmeu. Dar și el pleacă la sfârșitul verii din cauza lipsei de timp. După asta în componența trupei au loc schimbări radicale și AELDAR începe să-și capete imaginea actuală. Sahar ia în mâini chitara și în sfârșit se găsește propriul baterist permanent – Dumitru.

În primăvara 2006 AELDAR începe înregistrarea noului demo și dă primul său concert. Pe acel demo în loc de Dumitru, care temporar a lăsat formația, la tobe se așează Lunat, chitara-bas ia în mâini Vanuța. Însă vara aceluiași an Lunat pleacă din țară și în formație se întoarce Dumitru. Pe data de 21 octombrie 2006 AELDAR dă al doilea său concert, care a avut loc în Palatul feroviarilor. Acest concert a fost un punct de cotitură important, care a dat suflu nou formației. Băieții au simțit susținerea puternică a publicului, care a adus încrederea în puterile proprii, în posibilitățile și perspectivele formației.



După acest concert a avut loc încă o mică modificare în componența formației, alăturându-se în primăvara 2007 noul bas-chitarist Alexei.

SCIT

Raionul Ocnița

Raionul Ocnița este situat la nordul Republicii Moldova, pe cursul mediu al râului Nistru, are o suprafață de 598 kilometri pătrați și o populație de 56510 locuitori. 60% procentele o constituie românii, 30 - ucrainenii și 5 - rusii. De fapt, toți ucrainenii pe care i-am întâlnit vorbeau rusește și se identificau ca ruși.

Majoritatea absolută a minorităților trăiesc în asezările urbane: Frunză, Ocnița (ruși) și Otaci (țigani), astfel încât constituie populația majoritară a acestor orașele. Pe teritoriul raionului Ocnița există două localități cu denumire asemănătoare: Ocnița (accentul pe „i”), este în prezent o comună, care a fost întemeiată în secolul XV. O'cnița (accentul pe „O”), centrul raional, este un orașel cu o populație de aproximativ 9000 de oameni, care a fost întemeiat în secolul XIX. Teritoriul raionului este întretăiat de râulețele Ciugur, Cubolta și Mocrâi-Rocovăț. Cele mai vechi localități ale raionului sunt: Hădărăuți (1422), Mihalașeni (1439), Naslavcea (1437), Lipnic (1436), com. Ocnița (1431) și Otaci (1585). În raionul Ocnița s-au născut așa mari personalități române cum ar fi Constantin Stamat, Emil Loteanu, Petru Zadnipru și alții. În raion se găsesc 3 Case de Cultură, 27 cămine de cultură, 30 de biblioteci, 2 instituții de învățământ artistic (Școala de Arte, Ocnița și Școala de Muzică, Otaci), 5 Muzee (casa memorială "Constantin Stamat", com. Ocnița, casa-muzeu "Petru Zadnipru", s.Sauca, camera-muzeu "Emil Loteanu", s.Clocușna, camera-muzeu "Olga Cobâleancaia", s.Unguri). Din cele 30 de instituții de Cultură 20 sunt special construite, 10 - adaptate, 4 necesită reparație capitală, 6 sunt avariate de mai mulți ani. În raionul Ocnița activează 30 de biblioteci, majoritatea cărora se află în condiții dificile, de exemplu, în perioada rece a anului se încălzesc doar 11. Au un fond de 413978 de exemplare, din care în limba română sunt doar 152923. Cărțile constituie majoritatea acestui fond (319288, 91,6%). Cărțile sunt reprezentate în 6 limbi. -- în "moldovenească" (cu grafie chirilică, editate până la '89): 152923; În româna (cu grafie latină): 62302; În limbile minorităților naționale: 261055; În limbi străine: 111.

Nu țin minte să fi fost în raionul nostru ceva acțiuni majore pentru apărarea culturii române... În provincie nu prea ajung bani pentru a încălzi școlile și spitalele în timpul rece al anului, iar despre ocrotirea culturii române nici nu merge vorba. Monumentul lui Constantin Stamat, de exemplu, n-a fost reparat, paremi-se, de când îi el.



Foto 1. Biserica Sf. Gheorghe din or. Ocnița



Foto. 2 Bustul scriitorului Constantin Stamat din or. Ocnița

Deasemeni pe monument sunt inscripții numai în chirilică. În orașel sunt: un gimnaziu rus (11 clase), un gimnaziu român (9 clase), un liceu rus ("Dimitrie Cantemir") și un liceu român ("Mihail Sadoveanu"). Ultimile doua de vreo trei ani se află în aceeași cladire. Pe parcursul acestei perioade nu s-a înregistrat nici cel mai mic conflict interetnic. Îndebște, de când traiesc eu în orașel, n-am auzit de nici un conflict pe bază de naționalitate. Ce-i drept, vreo 5-7 ani în urmă se auzea numai vorbă rusească, acum se observă tot mai mult un fel de bilingvism. Anunțurile, alte inscripții (în magazin, de exemplu) sunt predominant în rusă, rareori dublate în româna. Deasemeni știu că filialele Căilor Ferate ale Moldovei folosesc limba rusă pentru documentația sa.

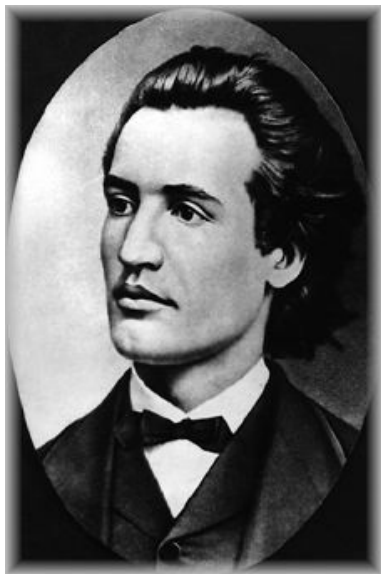
Text și foto. de ALEXEI OCNIȚEANU

Primăvara

Verde e iarba, din vremea lui Adam și a Evei. Unire tuturor mărtișoarelor de acum, iarba va apărea din nou!

schimnic SAMUEL

Mihai Eminescu – părintele naționalismului românesc



Persoanele care cunosc pe Mihai Eminescu prin intermediul poeziilor sale ar fi surprinși să afle despre preocuparea legată de sociologie politică care este expusă în opera publicistică.

În calitate de vehement antiliberal și conservator, marele poet și gânditor, afirmă similaritatea dintre stat și organismul biologic. Istoria omenirii, în opinia lui Eminescu, prezintă lupta dintre interesele de stat și interesele individuale și de grup. Dacă lupta dintre diferite interese provoacă schimbări în cadrul sistemului social, atunci statul este acea instituție care este menită să armonizeze interesele din cadrul societății, reprezentând partea statică a unei națiuni. Orice comunitate umană, asemenea unui roi de albine are nevoie de un centru permanent în jurul căruia să aibă loc mișcarea, anume acest punct static și reprezintă statul. Pentru materializarea acestei idei, „trebuiește o familie ale cărei interese să fie acelea ale armoniei societății, care să fie bogată când toate clasele sunt bogate, puternică când toate sunt puternice” spune Eminescu. Iar această familie este dinastia monarhică, unica capabilă de a garanta stabilitatea politică.

O idee opusă ideii monarhice este republica. Eminescu distinge două tipuri de republici: cele antice, în care dominau castele, rigide și stabile, și moderne, în care domină „clasele mobile”, flexibile aflate în permanentă schimbare. Pentru ambele tipuri de republici este caracteristică exploatarea claselor inferioare de către cele superioare, în cele moderne aceasta fiind justificată prin ideologia liberală. „Libertatea e libertatea de a exploata, egalitatea e egalitatea de a deveni tiran ca și vecinul meu, fraternitatea – un moft ilustrat prin ghilotină”, spune Eminescu.

Statul modern este văzut de marele poet ca o creație artificială, incompatibilă cu realitățile socio-economice românești, numind acest cu dispreț: „un text franțuzesc aplicat asupra unui popor ce nu-l înțelege și nu-l înțelege niciodată”.

Elitele, care în viziunea sociologului italian Vilfredo Pareto, reprezintă indivizi cu indicatori cei mai înalți într-un anumit domeniu, se află într-o permanentă circulație, de la inferior la superior și invers. Prin teoria circulației negative a elitelor Eminescu încearcă să demonstreze faptul că în societatea românească liberalismul nu favorizează ascensiunea indivizilor în conformitate cu capacitățile acestuia ci altor criterii formând în acest fel o „pătură superpusă”. „Nenumărate nulități, sub pretextul liberalismului și al democrației se servesc de stat și de demnitățile lui pentru a câștiga o pâine, pe care pe calea muncii oneste n-ar putea-o câștiga...”, se plânge Eminescu.

Problema „păturii superpuse” a fost expusă și teoretizată de către Demolins în cadrul școlii sociologice a lui Le Play. Ideia acestei școli constă în faptul că în

orice evoluție socială acționează doi factori care determină schimbarea socială: unul de jos în sus, organic, natural și firesc, altul, de sus în jos, neorganic, nenatural și artificial, în special în cazurile dominațiilor străine. Esența a ideii păturii superpuse, expusă de această școală constă în faptul că schimbările în cadrul societății nu au loc în mod firesc în conformitate cu necesitățile organice ai populației ci din necesitatea de a domina păturii superpuse. În articolul său „Influența austriacă asupra românilor din principate” Eminescu analizează impactul pe care la avut stăpânirea austriacă asupra popoarelor din cadrul imperiului său. „Austria, spune el, există prin discordia popoarelor sale. Pentru ale ține vecinic lipite și vecinic în discordie are nevoie de un element internațional, fără patrie proprie, fără naționalitate, fără limbă, de un element care să fie acasă în Tirol ca și în Boemia, în Galiția ca și în Transilvania”. Potrivit lui Eminescu, prototipul acestui om, lipsit de identitate este preotul catolic. Iată de ce catolicismul („universalism”) a servit ca idee unificatoare pentru imperiul austriac. După declararea libertăților religioase, clerul catolic a încetat să-și mai exercite funcția, de aceea administrația imperială a fost nevoită să-și caute un alt aliat dezvoltând spirit cosmopolit în rândul populațiilor. „Cosmopolitismul, este pretextul de a nu face nimic pentru dezvoltarea unei părți a omenirii, pentru că individul respectiv s-a însărcinat de a nu lucra nimic pentru universul întreg”.

Teoria păturii superpuse a fost cea care a servit drept argument pentru etichetarea lui Eminescu drept „xenofob” și „antisemit” de către unii critici. În realitate Eminescu se referă la „sentimentul de înstrăinare” și de responsabilitate a păturii

superpuse față de starea și destinul națiunii, fără a avea sentimente negative față de etniile străine. Liberalismul reprezintă produsul ideologic al acestei clase înstrăinate, pentru care unicul criteriu de ascensiune socială este banul și nu meritele și capacitățile personale. Iată de ce Eminescu își îndreaptă nemulțumirea față de liberali, considerați urmași ai fanarioșilor și față de evrei cărora sub presiunea occidentului România a acordat drepturi cetățenești, obținând în acest fel dreptul de a cumpăra pământ și a se ocupa cu specula.

Munca pentru Eminescu reprezintă elementul esențial pentru evoluția civilizației de la o etapă la alta. „Teoria compensației muncii” propusă de către poetul-sociolog, se află în strânsă legătură cu teoria păturii superpuse și teoria selecției negative și teoriei formelor fără fond.

Tradiționalism și globalism

C.Darwin spunea ca supraviețuiește nu cel mai puternic dar cel mai adaptat la condițiile de viață. Veridicitatea acestei teorii a fost confirmată de nenumarate ori de-a lungul istoriei. Deci nu are nici un rost să încercăm în vre-un fel să ne abatem de la ea. Este normal ca o societate sa evolueze.

Societatea noastră, la fel ca oricare alta, nu face excepție. De multe ori se întâmplă însă că evoluția unei societăți, mai ales în domeniul etnic, industrial și în domeniul informației să se răsfrângă negativ asupra altor asecte ale vieții oamenilor. Aici însă apare o dilema: Este oare posibil o dezvoltare a tehnicii într-o societate fără ca cetățenii acestei societăți să negligeze sau chiar să uite tradițiile, cultura, trecutul și în general sistemul de valori primar care stă la baza societății date. În cele ce urmează voi încerca să răspund, bazându-mă pe experiența și cunoștințele mele, la această întrebare. Esențial este ca oamenii să înțeleagă că lupta pentru conservarea valorilor naționale ale unui popor nu este similară cu păstrarea unei stări de stagnare sau chiar înapoiere.

Un factor esențial în distrugerea tradițiilor unui popor este procesul de globalizare. O națiune are la temelie limba, tradițiile și un trecut istoric comun. În

Formele instituționale și cadrele socio-culturale importate din occident nu erau potrivite deoarece nu erau reclamate de situația socio-economică reală, nefiind în acest fel capabile să ușureze munca țărânimii. Iată de ce Eminescu a apreciat munca drept criteriu raționalității al stadiului unei civilizații. Poetul - sociolog i-a atribuit muncii rolul de „condiție hotărâtoare a bunăstării economice, iar prin aceasta a fericirii omului și a umanității”. De aceea, „cheia depășirii situației e satisfăcătoare din economia românească a timpului său consta, după părerea lui M. Eminescu, în antrenarea întregii populații la *muncă eficientă* care să ducă la sporirea bogăției, precum și în practicarea unei politici economice - fiscală, monetară, de credit, industrială etc. - care să stimuleze acest gen de muncă și să descurajeze activitățile speculative, corupția și politicianismul oportunist etc.”

Indivizii care contribuie la prosperitatea societății reprezintă „clasa pozitivă” opusă păturii superpuse, care o funcție parazită în locul celei firești, de a ușura sau de a compensa munca depusă de clasa muncitoare.

Încadrat în curentul conservator, promovat de către Junimea, Eminescu a emis teorii foarte importante pentru sintetizarea unei concepții naționaliste originale românești. Iată de ce marele poet este considerat părintele naționalismului românesc, care continuând prin marele personalități precum Constantin Rădulescu Motru, Nicolae Iorga, Nichifor Crainic, Nae Ionescu, Traian Brăileanu a dat naștere unei întregi generații de intelectuali.

AUGUSTUS

cadrul procesului de dezvoltare tehnică și a globalizării aceste elemente indensensabile ale unei etnos se pierd și în consecință oamenii își pierd identitatea națională.

Un exemplu consecvent este “Imperiul Răului”, fosta URSS, în cadrul acestei formațiuni statale practic nu existau națiuni, iar idealul ei era formarea omului sovietic. Progresul tehnologic-militar era pus pe primul plan iar multiplele popoare ce intrau în cadrul uniunii erau supuse constant unui proces de deznaționalizare. Omul, ca individ, era ignorat cu desăvârșire, și acest fapt, cred eu, a făcut ca acest stat să nu reziste în timp. În consecvență soluția ar putea consta în găsirea unei căi de dezvoltare armonioasă a tehnologiilor moderne și de păstrare a valorilor naționale.

Unii adepți ai globalizării ar putea replica ca aceasta idee e o utopie, însă exemplul care demonstrează exact contrariul este Japonia. În acest stat stau alături tehnologiile cele mai avansate și tradiții milenare.

Deci, aceste fiind spuse, pot afirma cu certitudine că tradițiile, cultura, istoria unui popor nu-l înapoiază, dinpotrivă, dacă le vom păstra ele vor constitui niște piloni indistructibili ai dezvoltării și prosperității unui stat.

VASILE din CHIȘINĂU